

טיב הקהילה

ניצבים וילך
ב"ג אלול תשפ"ו

המסע לפי אופק ירושלים

זמן הדלקת הנרות ומצ"ש

הרה"נ	6:24
מוצ"ש"ק	7:35
ר"ת	8:15

סוף זמן קריאת שמע ותפילה

סוף"ש א'	8:40
סוף"ש ב'	9:25
סוף"ש א'	9:59
סוף"ש ב'	10:29

גליון מס':

851

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד'

בנשיאות מורנו ורבנו הרה"צ

רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

טיב הפרשה

דע את האויב

בנסיון, ודאי נחשוב שאחר שכבר נכשלו והבינו שכבר הפסידו את עולמם כבר נתנו דרור לעצמם ופרקו עול מלכות שמים לגמרי, אמנם לא כן אנו רואים בסיפור שלפנינו, מנשה מעיד שגם אחר שכבר ראה את עצמו כעובד עבודה זרה לא פרק עול מלכות שמים, הוא עשה לכל הפחות מה שכן ביכולתו לעשות, הוא לא הרים את שולי בגדו, הוא הבין שבכך תתמעט חטאו בכמות, זאת אומרת שגם כשהבין שכבר הפסיד חלקו בעולם הבא ולא ירווח לו מאומה ממה שמשהה את רצונו להרע, בכל זאת ביקש לרצות את בוראו ככל שהיה ביכולתו, וזה מגלה עוד טפח ממעלתו הרמה.

גם על אחאב מביאה שם הגמרא שעל אף שלא עמד בנסיון עבודה זרה, והיה אדוק בה מאוד, בכל זאת היה מוכן למסור את נפשו עבור כבוד התורה, וזאת שלא על מנת לקבל פרס, כי כבר ידע שאין לו חלק לעולם הבא, והדבר הוא ממש בגדר פלא, מדובר באדם שמחד היה נכשל בחמורות וממש כפר באלוקי ישראל, ומאידך היה מוכן למסור את נפשו למען בוראו שלא על מנת לקבל פרס.

אלו הדברים משמשים כהמחשה כמה תקיף היה היצר הרע של עבודה זרה! כהיום אחר שהרגו את היצר הנורא של ע"ז אין הדברים מובנים, האין יתכן שיסגרו לאליל? המקרא שלפנינו ופירושו של רש"י מובנים ומתמיהים, אין אני יכולים להבין מה הטיב האליל להעבירו? איזה גבורה מצא בו? אבל אז כשאנו יוצרים קיים, היה יכול להשפיע על האדם הגדול ביותר, לעבור על החטא החמור ביותר, גם אם באמת אין בו שום רצון וטעם אמיתי, גם אם יצטרך לשלם על כך מחיר כבד ולהפסיד את עולמו הנצחי.

מה שעלינו ללמוד מכאן הוא, להכיר את מהותו האמיתי של היצר, אחר שרואים אנו איך שביכולתו לעשות מ'כלום גמור' 'יש גדול ואדיר' כל כך, אות הוא שגם שאר החטאים שעדיין הוא עושה מהם 'יש' הוא לאמיתו של דבר 'כלום שבכלום'. לפעמים מפתה היצר את האדם לעבירה, ומראה לו שבסיבתה ירווח לו, ובעיני בשר אין האדם רואה מקום להכחישו, הוא רואה בחוש שעצת היצר היא קרש הצלה עבורו, אבל כיון שהוא ירא את ה' לא יעבור את פי ה', וגם ישמח על הזכות שנפל בחלקו לעמוד בנסיון, אבל לפעמים יעבור בעצמותו גם רוח של דאבה, על שנבצר ממנו לעשות את הצעד שימלטו ממצוקתו.

אולם האמת הוא שלשווא הוא מצטער, היצר ברשעו מעורר את עיניו, ואינו יכול לראות את כל האמת לאמיתו, כי שעת נסיון הוא לו, ואז אינו יכול לראות איך מסתיר היצר את השקר, ומדוע אין כאן רוח, אבל עליו לדעת שזהו האמת, אם ביכולתו של היצר להוכיח להגדול שבגדוליו שכדאי לו לעבוד עבודה זרה, וכדאי לו לוותר בסיבתה על חלקו בעולם הבא יכול הוא גם להראות לו לאדם גם על שאר החטאים היותר קטנים שההפסד שהם נוחלים בסיבתם הוא רוח... עלינו לשנן את מאמר חכמינו ז"ל (דברים רבה ד, ה): 'אמר הקב"ה בני שמעו לי, שאין אדם שומע לי ומפסיד'.

וילכו ויעבדו אלהים אחרים וישתחוו להם אלהים אשר לא ידעום ולא חלק להם: (בט, כה)

ופירש"י: לא ידעום - לא ידעו בהם גבורת אלהות: ולא חלק להם - לא נתנם לחלקם. ואונקלוס תרגם ולא אוטיבא להון, לא הטיבו להם שום טובה, ולשון לא חלק אותו אלוה שבחורו להם לא חלק להם שום נחלה ושום חלק: ...

כשמתבוננים במקרא שלפנינו ובפירושו של רש"י ישמשו הדברים כסער גדול במלחמת היצר. וכדי לחדד את הדברים מן הראוי לשים לב על מהותו וענינו של חטא עבודה זרה.

הנה זה העוון שקול ככל החטאים שבתורה, וכמו שאמר חז"ל (ספרי פרשת ראה) 'כל המורה בעבודה זרה כופר בכל התורה כולה', אולם על אף חומרתו אנו רואים שכל עוד שהיה היצר של עבודה זרה קיים היה קשה מאוד להתגבר עליו, וכמסופר בגמרא (סנהדרין קב) על רב אשי שפעם כשגמר את שיעורו לתלמידיו, אמר להם שמחר יפרש את דברי התנא האומר על שלושה ממלכי ישראל שהם מ'חבריו' שאין להם חלק לעולם הבא, הוא קרא להם 'חברים' מפני שהחשיבם כמותו מפני שהיו 'תלמידי חכמים'. בין אלו השלושה נמנה מנשה המלך, ובולילה נתגלה מנשה אל רב אשי בחלום, ושאלו, אם הוא יודע באיזה מקום צריכים לבצוע את הפת קודם ברכה, ולא היה בידי רב אשי תשובה, ותמה מנשה על רב אשי, האין אתה קורא אותי 'חבר' בו בשעה שאינך בקי כמותי בהלכות? וביקש רב אשי ממנשה שילמדו הלכה זו ולימדו מנשה. לאחר מכן שאל רב אשי את מנשה, אם הייתם חכמים גדולים כל כך, האין נכשלתם בהעוון החמור של עבודה זרה? השיבו מנשה, אם היית עימנו היית גרוע יותר מאתנו, אנו לא היה ביכולתנו להתגבר על היצר הנורא של עבודה זרה, ובכל זאת לא היינו מודרים לך, ולא היינו מרימים את שולי גלימתינו כדי למהר לחטוא, אבל אתה כבר אינך במדרגה שלנו, והיית גם מרים את שולי גלימתך כדי לרוץ ולהזדרז לך. רב אשי האמין לדבריו של מנשה, ולמחר כשפתח את שיעורו אמר: נזכר מ'רבנותינו', כלומר, טעות היתה בידי שהתייחסתי אל המלכים כ'חברים', ובאמת צריכים להתייחס אליהם כ'רבנותינו'.

נוראות אנו רואים בסיפור זה, אכן ידועים הדברים שהיצר של עבודה זרה היה תקיף מאוד, וכמסופר בגמרא (יומא סז): שלבסוף קבעו 'אנשי כנסת הגדולה' שצריכים לבערו מן העולם, הם ראו שאין בכוחם של בני אדם לעמוד נגדו, ומן השמים הסכימו עמהם, ובכל זאת אין קוצר דעתנו נוטה להסכים שגדולי עולם שהם יותר במעלה מהאמוראים הקדושים יכשלו בהם, הרי בסופו של דבר מדובר בהעוון החמור ביותר, ובסיבתה נחשב האדם כמי שעובר על כל התורה כולה, ומאבד את חלקו הנצחי לעולם הבא, ואיך יתכן שאנשים שדעתם כה רחבה ינהגו ככסילים ויעדיפו לעבוד עבודה זרה?

גם אם כבר נשלים עם המציאות שגם גדולי עולם לא עמדו

טיב המערכת

שלום יהיה לי

העולם מספרים על גוי אחד שהיה לו בעיות בשלום הבית, כשהרגיש שבאו מים עד נפש' פנה ליועץ מקצועי בבקשת עצה כדת מה לעשות, שכן אינו יכול יותר לחיות בבית באופן כזה, אמר לו היועץ: במקרים כמו שלך יש רק עצה אחת, והיא: ללכת כל יום חמשה קילומטר, התפלא האיש מאוד, אם אלך כל יום חמש קילומטר איך זה יעזור לשלום הבית שלי? 'הסביר' לו היועץ: אם תלך כל יום חמש קילומטר, אחרי שבוע תהיה במרחק שלוששים וחמש קילומטר מהבית, ואחרי חודש תהיה רחוק מאה וחמישים קילומטר מהבית, ויותר לא יהיו לך בעיות בשלום הבית.

כשמשה רבנו אוסף את כל עם ישראל הוא מודיע להם שאם יקיימו את מצוות השי"ת יחולו עליהם כל הברכות, אבל אם בגלל זה יהיה 'איש או אשה או משפחה או שבט', שיחשבו שהם יכולים לעשות ככל העולה על רוחם 'כי בשרירות לבי אלך', ולא יקרה כלום, כי הם יהיו מהברכה שמברך השי"ת את כל ישראל, 'לא יאבה ד' סלוח לו, כי אז יעשן אף ד' וקנאתו באיש ההוא', מסביר רש"י: 'לפי שאוסיף לו פורענות על מה שעשה עד הנה בשוגג והייתי מעביר עליהם, וגורם עתה שאצרפם עם המזיד ואפרע ממנו הכל.. שאוסיף לו אני השגות על הזדונות'.

נכון, כל שנה אנחנו אומרים לעצמנו: 'השנה אני באמת חוזר בתשובה', ואנחנו באמת מתכוונים לזה, וכך צריך להיות, אבל היצר הרע ינסה לשכנע אותנו שאנחנו מרמים ואולי אפילו ח"ו שהקב"ה כבר לא מאמין לנו, על כך אומרת התורה שלא כך הוא, כי המשמעות של תשובה זה התקרבות לבורא יתברך אחרי שהתרחקנו ממנו, כי כל עבירה מרחיקה את האדם מהבורא והתשובה מקרבת, ומי שאף פעם אינו שב בתשובה הוא ממשיך ומתרחק עד שהוא כבר באמת רחוק, ואז הוא כבר נקרא מזיד, ועליו אומרת התורה 'לא יאבה ד' סלוח לו', אבל מי שמנצל את ההזדמנות שניתנה לנו לתשובה, אפילו אם ח"ו אח"כ הוא נופל, אבל לפחות הוא נשאר בגדר 'שוגג', וגם אינו מאוד מתרחק.

(ע"פ: ט"ב התורה - נציבים)

ניתן לשמוע את שיחותיו של מורנו ורבנו שליט"א במספר מיוחד וישיר

באידיש: 073-2951321 • בלשון הקודש: 073-2951320

ערכוני שיחות: 0534-100024

טיב
ההודעות

הרה"ק רבי יחיאל מיכל זצוק"ל נולד בקדושה וטהרה עילאה לאביו הגה"ק רבי יצחק מדרוהוביטש זצוק"ל, בן הגאון רבי יוסף מפייסטין זצוק"ל, הנקרא 'רבי יוסף איש אמת'. מן המשפחות המיוחסות שבארץ ישראל הקדושים אל רש"י הקדוש ואל דוד מלך ישראל. דורות רבים מלפניו היו כולם צדיקים ורבנים קדושי עליון, כאשר מקובל שכמה דורות לא פסקה רוח הקדוש מבית אבותם.

נודע בישראל גודל קדושתו הנוראה של האי שרף בעל ההילולא דנן, ואף על פי שלא חיבר ספרים בעצמו, מביאים תלמידיו הקדושים הרבה אמרי קודש משמו, והוא מוזכר בסילודין פעמים רבות בספרים הקדושים. [בדורנו לוקטו אמרי קדשו אל פונדק אחד בספר הקדוש "מים רבים"].

כל ימי חייו היה נוהג בפרישות יתרה, והיה מצוין במיוחד בקדושתו הרוממה

במידת היסוד, כאשר העידו בו צדיקים קדמונים. בעוצם טהרתו וקדושתו לא היה יכול לסבול עוברי עברה רח"ל, וברוח קדשו היה מרגיש מיד בכל אדם בעוונותיו, בדרשותיו הרבים היה 'מגיד' בחסד עליון, ומעורר תדיר לב ישראל בתשובה לשמה לאביהם שבשמים.

וכן היה דרכו לקרב את ישראל בניגונים קדושים, שיש בהם רגשי התעוררות ברשפי אש, כדוגמת ניגוניו המפורסם הנקרא 'התעוררות רחמים רבים', המורגל בפיהם של ישראל בזמנים עילאים. וכפי שמקובל שאמר הצדיק שכל אדם אשר ישיר את הניגון הזה ברגשי התעוררות של תשובה, יזכה לעורר עליו רחמים רבים לפני הקדוש ברוך הוא, והדברים עתיקין.

המגיד הקדוש הניח אחרייו חמישה בנינים צדיקים קדושים וטהורים, שאמרו עליהם שהם חמישה ארוזים אשר נטע הצדיק להאיר את העולם, כנגד 'חמישה חומשי תורה'. הלא הם: הרה"ק רבי יוסף מיאמפולה זצוק"ל, אבי שושלת יאמפולע. הרה"ק רבי יצחק מראדוויל זצוק"ל, אבי שושלת ראדעוויל. הרה"ק רבי בנימין זאב וולף מבארי' זצוק"ל. הרה"ק רבי משה מזוועה זצוק"ל, אבי שושלת זוועה. והרה"ק רבי מרדכי מקרעמניץ זצוק"ל. - כולם אהובים כולם ברורים קדושים וטהורים, שהעניקו חמה בקומתם, ונעשו מגדולי מאורי ומנהיגי הדור.

*

הרה"ק רבי מיכל מזלוטשוב זי"ע, בצעירותו היה נחבא אל הכלים, יושב ספון וטמון בתורתו הקדושה משוש חייו כל העת, ובביתו אין לחם לאכול לפי הטף.

הרבנית הצדקנית מחברתו בקודש נשבר ליבה בקרבה נוכח הרעב הקשה של האוטוטים הקטנים, כשאינה מוצאת שום מזון להאכילם.

באחד הימים הגיע אחד מתושבי העיר לביתם, עשיר מופלג ועתיר נכסין, שבהכירו את הרבי ואת צדקותו הגדולה באבקש מלפניו שיתפלל בעד הצלחתו באיזה עסק גדול שיש בו רווח עצום. ובכניסתו אל הבית וראה את גודל העניות השוררת בו, ואת הרבנית הצדקנית בשברון ליבה. ניגש אליה בבקשה שלא תפריע לבעלה הגדול מעבודת קדשו, והוא מקבל על עצמו לשאת בכל עול הוצאות הבית מהחל ועד כלה.

שמחה הרבנית על הישועה הגדולה שהביא השם יתברך לביתה, ואכן עמד האיש בדיבורו ומני אז היה הבית מלא תדיר במזון ומחיה בריווח גדול, ולא נחסר להם כלום.

כעבור תקופה קצרה, והנה הבחין הרבי הקדוש בשינוי הגדול שיש בביתו לטובה, כאשר מזון וצידה מצוי בשופי להשביע נפש שוקקה, הוא התפלל מאוד בדבר ושאל את הרבנית מנין מקור השפע הגדול הממלא את הבית לאחרונה. - סיפרה לו הרבנית על האיש העשיר שהגיע לבקשת הברכה, ומאז אין חסר מאומה בבית, ברוך ה'.

כשפגש רבי מיכל'ע את האיש למחרת בבית הכנסת, קבל לפניו על העוול שעשה לו, לתמיהתו של העשיר מה 'עוול' יש בהזקת תלמיד חכם וכלכלת ביתו? - הסביר הרבי, דהנה שנינו בגמרא (חולין פד): "מאי דכתיב (תהילים קיב, ה) 'טוב איש חונן ומלך יכלכל דגרי'ו במשפט', לעולם יאכל אדם

וישתה פחות ממה שיש לו, וילבש ויתכסה במה שיש לו, ויכבד אשתו ובניו יותר ממה שיש לו, שהן תלוין בו, והוא תלוי במי שאמר והיה העולם" ע"כ. לפיכך, המשיך הרבי, עד הנה כשפרנסתי לא היתה מצויה, היה זה לי תדיר לסימן מובהק ממי שאמר והיה העולם, שהרעותי את מעשי, ולכן 'קיפחתי את פרנסתי' (קידושין פב). והבנתי שמן השמים רומזים לי ומעוררים אותי לשוב בתשובה שלימה. אבל עתה מאחר שמילאת את ביתי בכל טוב ואשתי ובני התלוים בי אינם מתלוננים עוד על מזונם, הרי נבצרה ממני אותה התעוררות לתשובה!

הרה"ק רבי יחיאל מיכל מזלוטשוב זי"ע

לרגל יומא דהילולא רבא של המגיד הקדוש רבי יחיאל מיכל מזלוטשוב בנו של הרה"ק רבי יצחק מדרוהוביטש זי"ע, תלמידו הנאמן של רבינו הבעל שם טוב הקדוש זי"ע, אשר יחול השבוע ביום שני כ"ה אלול'ל (נלב"ע ביום כ"ה אלול תשמ"ו), נבואה נא שעריו בקובץ קטן ממה שסיפר לנו מורנו ורבינו הרה"צ שליט"א בהזדמנויות שונות אודות צדיק קדוש עליון זה. באשר נוכל ללמוד לנו דרכי ישר וארחות צדיקים, ולמען נלמד ליראה את השם. - זכותו הגדולה תגן עלינו ובעדנו לקראת יום הדין הממשמש ובא עלינו לטובה, שנזכה לכתיבה וחתימה טובה, אמן.

*

הרב הקדוש רבי אהרן הגדול מקארלין זצוק"ל אמר לפני פטירתו שרצה מאוד שתלמידו הגדול רבי שלמה קארלינער זצוק"ל ימשיך אחריו בהנהגת העדה הקדושה. אבל הוא לא אבה בשום אופן, ואמר שאיננו ראוי לאותה איצטלא. ולאחר רוב בקשות והפצרות התלמידים הוחלט שישעו לשבת קודש אל הרבי הקדוש רבי מיכל מזלוטשוב וישאלו מפיו את דעת קדשו.

לאותה שבת יצאה פמליא גדולה מתלמידי רבי אהרן הגדול ביחד עם רבי שלמה מקארלין, שהחזיק כל העת בידיהם של כמה מידידיו ורעיו הקרובים, שתמכו בו וחיוקוהו, כי היה מלא פחד ורעדה שכשיראהו המגיד הקדוש מזלוטשוב, בוודאי יגער בו על רוע מעלליו... ואף על החסידים יתן קולו שלא מצאו להם לרבי כי אם איש נחות דרגא כמוהו...

הם עשו שבת שלמה בזלוטשוב, והרבי קירב אותם באהבה וחיבה, ובהיכנסם כולם יחדיו במוצאי שבת קודש אל הרבי כדי להציע את שאלתם בדבר המשך ההנהגה. - עוד בטרם פצו את פיהם, נתן הצדיק את עינו ברבי שלמה, שהסתיר את עצמו מאוד ממנו ונעמד מאחורי כמה אברכים שיסתירו אותו, כאשר כל גופו רועד מפחד אלקים. הרבי ביקש מן האברכים לזוז קמעא, כדי שיוכל לראותו היטב, ובפתאום החל לזעוק ולצעק עליו מעומקא דליבא: וכי מה התכלית שבאנו לעולם? - בוודאי מעדיף אתה להיסגר בחדרך ולעבוד את בוראך בהשקט ובפרישות, אבל טובתם וצרכם של ישראל קודם לכל! רבי שלמה, דע לך נאמנה ששם ישראל צריך לך, ולטובתם של ישראל צריכים אנו להכניס את עצמנו בתוך הבוץ עד צוואר! [מדארה זיך אריין לאזין און בלאטע ביז ד'האלץ, פאר איינורענס וועגן], ויהי המקום לחרדת אלקים.

ואכן קיבל עליו רבי שלמה את גזירת הצדיק במאמר עירין קדישין, והחל בהנהגת העדה, ועד מהרה נתפרסם שמו בקרב קהל ישראל, ונעשה לאחד מגדולי צדיקי הדור, זי"ע.

*

הרב הקדוש מגיד מירסרם הרבי ר' מיכל'ע זצוק"ל מזלוטשוב, היה יושב בשבת תחכמוני ועוסק בתורתו בקדושה ובטהרה בבית המדרש. בזמנים ההם לא היה 'כולל', ולא חלוקת 'מלגות'... הוא גם לא קיבל 'קעסט', ובביתו שרר עוני ומחסור. יום אחד ניגש ילדו הקטן אל אימו הצדקנית, וביקש פרוסת לחם להשביע את רעבונו. אמרה האמא: אין לי, לך לאבא ובקש ממנו.

הלך הבן אצל אביו, ואמר: טאטע, רעב אנוכי! אמר לו אביו, דומני שאין זה נכון, אינך רעב, שכן אם היית רעב הרי בוודאי היה הקב"ה מומיץ לי אוכל לתת לך!

והנה בעודו מדבר עימו, הסתובב רבי מיכל'ע וראה על החלון מונחת מטבע. פנה אל בנו הקט וביקש את סליחתו, ואמר לו: סלח לי שאמרת שאתה שקרן, כי הנה רואה אני שהשם יתברך שלח לי מטבע עבורך, קח לך אפוא את הכסף בידך וצא קנה לך את מאכלך, ויאכלו ענבים וישבעו.

*

הרה"ק הרבי ר' יחיאל מיכל מזלוטשוב זצוק"ל, היה כמה וכמה פעמים בהיכל קדשו של רבו מרן

סיפורי השגחה פריטי

שנשחרו מערכת ע"י הקוראים

לא רעב ללחם ולא צמא למים...

טסנו קבוצה של שישה חברים לאירופה למקומות הקדש וכמה עסקים.

בדרך כלל בנחיתה בשדה התעופה אנו מורגנים מניין לערבית והכל עובר בשלום.

הפעם משום מה מצאנו רק שני חברים שלא לחץ אותם ענין התפילה בציבור יותר מדי ולא הסכימו להמתין לעוד שני מתפללים. בלית ברירה עזבנו את השדה ונסענו לחנות המוכרת מוצרים כשרים בוורשה הבירה.

הספקנו להגיע רגע לפני הסגירה וקנינו את מה שהיינו צריכים. רגע לפני שיצאנו לחפש מניין באחד מקברי הצדיקים, נכנסו ארבעה בחורים אמריקאים ושאלו אם יש לנו מושג היכן הם יכולים למצוא מנין של ערבית בשעה מאוחרת כזו?!

הם לא חיפשו לקנות אוכל כי אם חפשו לעשות רצון ה' ולהתפלל תפילה בציבור.

התארגנו יחדיו והתפללנו בהתרשנות תפילת ערבית בציבור!!!

כתב: אהרן

מתרים את התורם

יש לי סיבוב קבוע שאני עושה בחו"ל לגייס כספים אצל יהודים נדיבי לב עבור ארגון שתומך במשפחות רבות באוכל לשבתות, חגים ואף ליום יום כל אחד לפי צרכו.

הגעתי לקאנטרי וניגשתי ליהודי בעל לב חם שתמיד היה בעזרי, ותרם מידי שנה סכום מכובד מאוד לארגון.

הפעם השפיל מבט ואמר שהוא מאוד מאוד רוצה לתמוך כמידי שנה בשנה, אך מצבו הכלכלי לא מאפשר לו לתרום. ניכרים דברי אמת והיה ברור לי שהוא שבור ממצבו הרבה יותר מהעצר שלי להפסיד תורם.

לא יודע מאיפה זה בא לי אבל ה' שם לי בפה את המלים הבאות: "אם אתה לא יכול לתרום בעצמך, אולי אתה רוצה להסתובב איתי ולעזור לי לגייס תרומות כאן בקאנטרי?!" דמעות חמות נגרו מעיניו והוא השיב בהתרגשות: "בדיוק! התפללתי לה' שאם אין לי כסף לחלק אז לפחות שיעשה אותי גבאי צדקה והנה תפילתי התקבלה בשמים!!!" הוא לקח את ידי והסתובב איתי בין כל מכרוי ועזר לי לאסוף סכומים הרבה יותר מאילו הוא היה תורם לבדו!!!

כתב: אהרן

המעוניין לזכות את הרבים בספירו של השנה פריטית מוזמן לשלוח אל ר' שמחה סמאולס פקס: 15326517922 או ל: o.y.wines@gmail.com

טיב המעשיות

על פרשיות השבוע

מאת הגדול רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

שדיבר הכתוב (איוב ח, ו-ז) 'אם ין וישר אָתָה, כי עתה יעיר עליך ושלם נות צדקך. והיזה ראשיתך מצער, ואחריתך ישגה מאד'.

וכמובן היה מפזר כל ממונו לצדקה, ואף החזיק בבית מדרשו עשרה בטלנים כדון, שהיו בטלים ממלאכתם ועוסקים בתורה, והוא היה מחזיק אותם ואת ביתם.

מלבד זאת היה לו 'ממונה', איש נאמן מתלמידיו ומקורביו, שהיה יוצא בשליחותו ונודד בערים לאסוף ממון לצדקה, והיה הרבי מורה לו תדיר להיכן לנסוע וכמה כספים עליו לגבות.

בתקופה מסוימת נעשתה מלאכת גביית הצדקה קשה מאוד, וכראות הממונה הקשיים הגדולים הנערכים לפניו בעבודת הקודש, ניגש אל רבו הרבי ר' מיכל והתלונן על כך, באומרו שחפץ הוא לעזוב את שליחות זו.

ביקש הרבי שימתין קמעא, כי ברצונו לגשת אל המקווה. - יצא אפוא הרבי למקווה, ובחזרתו אמר לתלמידו שגילו לו מן השמים בטבילת המקווה, שיותר יש נחת רוח למעלה באותה יגיעה שמתייגעים באסיפת הממון לצדקה, מכל החלוקה שמחלקים לעניים, ואף יותר מהחזקת ה'כולל' של העשרה בטלנים בעיר. כי ההילוך אחר הצדקה, והיגיעה שמתייגעים בה עם כל הטרחה והביזיונות הכרוכים עימה, מעלה נחת רוח ושמחה עד מאוד לפני כיסא הכבוד! ולפיכך אין ראוי לו שיעזוב את מלאכתו, ויתגבר על כל הקשיים, כדי לעשות נחת רוח לבורא יתברך שמו!

המגיד הק' רבי מיכל'י זלוטשובער נסתלק בעיר 'יאמפאלע' יצ'ו ושם מנוחתו כבוד, ובעלותו בסערה השמימה יצא הכרוז בקול רעש גדול בכל העולמות העליונים 'הבו יקר לדיוקנא קדישא'. כמ"ש בזהר הק' (ח"ב קצט): 'כד נטלי ליה מביתיה לבי קברי, כדון מברין עליו. אי איהו זכא מברין עליה ואמרי ה'בו יקר לדיוקנא דמלכא, זבא שלום נהנו על משכבותם הלך נכח' (ישעיה נז, ב). מנא לך, דכתיב (שם נח, ח) 'והלך לפניך צדקך כבוד ה' יאספך' ע"כ.

תיכף עלה ונתעלה ובהאי קטירא איתקטר אל מקומו הנכון לו בגן עדן העליון, ובהיותו אחד מגדולי צדיקי הדור מינו אותו כדיין בבית דין של מעלה, בין כל הצדיקים העליונים בני היכלא דמלכא היושבים ראשונה במלכות בית דין העליון.

אולם מחמת עוצם שרף קדושתו העליונה ופרישותו העצומה, שלא פגם מעולם בכהוא זה בקדושת ברית קודש, היה מחמיר מאוד בדין עבירות הללו, כי לא הבין כיצד מסוגל איש ישראל שנברא בצלם אלקים קדוש וטהור לפגום בנשמתו ולטמא בטומאות זוהמות אלו, ולפיכך נצרכו להעביר אותו מתפקיד זה כדי לזכות את ישראל. - כן העיד בו נכדו הקדוש המפורסם רבי שלומק'ה מזוועהל זי"ע, ממה שקיבל בבית אבותיו. [ואף הוא עצמו היה זהיר ומקודש עד מאוד בקדושה זו כידוע, כאשר הרה"ק רבי אהרל'ה ראטה זי"ע היה מפליג בשבח קדושתו הרבה, ואף נסתלק לבית עולמו ביום 'יסוד שביסוד'].

זכותו הגדולה של בעל ההילולא תגן עליו ובעדנו לכתיבה וחתימה טובה

תכלה שנה וקללותיה - תחל שנה וברכותיה

וכמה צריכים זהירות שלא לצער אביו ואימו. כי אף במקום שמצד ההלכה אולי הותר לו להמרות פי אביו, מכל מקום עצם הצער שמגיע לאביו או לאימו פוגם ומחסיר בשפע הגדול הנשפע בקדושה וטהרה, והדברים נוראים למתבונן.

מובא בספרים הקדושים אודות המגיד מזלוטשוב זצוק"ל, שהיה מטריח עצמו מאוד בשביל צדקה וחסד, ופעמים רבות היה יוצא גם ב'נסיעה' על פני ערים ועיירות כדי לקבץ ממון לצדקה או לפדיון שבויים, כדרכם של הרבה צדיקים בדורו.

באחת מנסיעותיו הקשות, נשאל על ידי תלמיד נאמן שהתלווה אליו וראה בגודל טירחתו ומסירות נפשו בדבר, עד היכן מגעת חובתו זו, הרי עם יישאר בעירו ובביתו יוכל לעבוד את השם יתברך בתורה ובתפילה ביישוב הדעת ובמנוחה, ובודאי יעלה זה לקורח רוח גדולה בשמים, ולמה לו לצאת ולטרוח כל כך לטלטל עצמו בדרכים בשביל הצדקה.

הסביר לו רבו המגיד את טעמו ואת נימוקו, הנה בכל עבודה רוחנית שבעולם ישנם קשיים, כגון בתפילה הרי לא תמיד עולה כהוגן, ובתורה מתערכים לפעמים 'פניות' שונות, ואין זה מן הקלות כלל להגיש 'קרן שלם' תמים בעבודת שמים. - אך במצות החסד, כשעוסקים וטורחים במצות הצדקה והחסד, מקובל בידי מורי ורבי הבעש"ט הק' זי"ע, שאין בודקים כלום, ותיכף עולה המצוה לעילא, ומתקבלת ברצון ושמחה קדם אבוהון די בשמיא. וסברת טעמא דמילתא, כי בצדקה וחסד העיקר מה שאנו נצרכים הוא שהיהודי המקבל ייוושע מצעריו ומצרתו, וכל שעשתה המצוה את פעולתה ויצא המקבל מן המיצר לא איכפת לן כלום בחיסרון דין 'לשמה' שמצד הנותן, והכל עולה ומתקבל לטובה.

בערוב ימיו של המגיד הק' מזלוטשוב זי"ע תלמידו הנאמן של הבעש"ט זצוק"ל זכה לעושר, ובענין

הבעש"ט הקדוש זי"ע, ולאחר מכן הפסיק לתקופת מה את נסיעותיו מחמת שחוקה עליו מצות אביו הרה"ק רבי יצחק מדרוהוביטש זצוק"ל, שציווהו לחדול מנסיעותיו מזיבוה. והעידו הצדיקים, מה שמקובל בידיהם מתלמידי הבעל שם, שאם היה עורך עוד 'נסיעה' אחת אל מרן הבעש"ט היה בכוחם להביא יחדיו את הגאולה השלמה, מחמת שהיו בבחינת התאחדות רוח ונפש של משיח צדקנו. [מעין הענין הנודע מהשתוקקותו הגדולה של הבעש"ט להיפגש עם האור החיים הק' זי"ע, שאם היו נפגשים היו מחישים את הגאולה, מתוך התאחדות רוח ונפש של משיח].

אלא דהיינו גופא היה חלק מגזירת אריכות הגלות, למנוע ממנו הנסיעה אל הצדיק, כדי שלא למחר את הקץ בטרם עת. [כשם שנמנעה נסיעתו של הבעש"ט הק' בזמנו אל ארץ ישראל כנודע].

אחד מן התלמידים שאל והקשה על כך לפני רבו הרה"ק רבי מיכלע, ממה שנפסק להדיא בתרומת הדשן (סימן מ) שאין לשמוע לאביו בדבר זה.

ו"ל התרומת הדשן: "שאלה, תלמיד רוצה לצאת ממדינתו ללמוד תורה לפני רב אחד, שהוא בוס שיראה סימן ברכה לפניו, ויזכה בתלמוד ללמוד הימנו. ואביו מוחה בו בתוקף, ואמר לו בני אם תלך לאותה מדינה שהיה שם תצערני עד מאוד, כי אדאג עליך תמיד ח"ו פן תהא נתפש, או יעלילו עליך כמו שרגילים באותו מדינה. - מה יעשה תלמיד ישמע לאביו, או ילך כחפצו ללמוד תורה".

"תשובה, יראה דאין צריך לשמוע כהאי גוונא לאביו, וראה מהא דאמרין וכו', אלמא לצאת לתלמוד תורה. אף על פי שמוצא ללמוד תורה במקומו, עדיף מכיבוד אב ואם, שהרי יעקב אבינו לא נעש על כיבוד אב ואם כל אותם שנים שלמד תורה בבית עבר כו'. ואין נראה לחלק בין כיבוד אב ואם, בין מה שאביו מיחה בידו ושמעו כמה שעובר על צוואתו, דהא תרומתו מצות עשה שווה נינהו כבודו ומוראו כו'. ולענין לצאת לתלמוד תורה לפני רב שזוכה ממנו ללמוד תורה, שרין לעיל טומאה דרבנן, אלמא עדיף ממורא דאב ואם" עכ"ל.

הרי פסק לפנינו להדיא שאין חיוב לצייט לאביו בדבר זה, [והפוסקים הארזים בשאלה זו והרבה חילוקי דינים נשנו בזה, עיין בדבריהם]. - ומאחר שכל כך השפעת קדושה עצומה תליא באותה נסיעה, עד שבכוחה להחיש את גאולתם של ישראל, מדוע לא עבר על מצות אביו לנסוע אל היכלא דמלכא כאשר חפצה נפשו.

ענה על כך הרבי ר' מיכל, יתכן שאכן מצד ההלכה אולי מותר היה לו בזה להמרות פי אבא ולנסוע לשם. וכמ"ש בפרק קמא דעבודה זרה (יט): "לעולם ללמוד אדם תורה במקום שלבו חפץ, שנאמר (תהלים א, ב) כי אם בתורת ה' חפצו". - אך חוששני שכל אותה השפעה הגדולה שבנסיעה כזו תיפגם, מאחר שאבי הגדול יצטער בדבר, ושוב נמצינו מפסידים את כל עיקר תועלת השפעת הנסיעה, ודו"ק.

מובן לכל משכיל שדברים הללו הינם למעלה מהשגתנו, ויש בהם רזין טמירין עילאין המכוסים לפני עתיק יומין, ואין איתנו יודע עד מה. - אך מה שצריכים אנו ללמוד 'מוסר השכל' מטיב זה המעשה שלפנינו, עד היכן מגעת מצות 'כיבוד אב ואם',

קו ההזמנות לכל ספרי 'מכון טיב'

מהגה"צ רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

0733-22-76-09 מתקשרים ☎ מזמינים ☞ מקבלים ללא עלות דמי משלוח!

shivti11@gmail.com

05276-10455 078-3331109 טל: רח' ישעיהו 7 ירושלים

י"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד' | רח' ישעיהו 7 ירושלים

יהודי יקא! את תחזיק טובה לעצמך, הנך מוזמן להדפיס ולהפיץ את העלון באזור מגוריך ולהיות שותף לזיכוי הרבים. המעוניינים יקבלו את העלון במייל (אפשר גם ישירות לדפוס) בקובץ להדפסת.

Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zelig@gmail.com or text 718-249-7173